

Møteinnkalling

Utvalg: Vega verneområdestyre
Møtested: Skriftlig saksbehandling
Dato: 21.04.2021

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 8/21	Søknad om felling av inntil fem oter i løpet av hekkesesongen 2021 i Vegaøyen Verdensarvområde		2021/2793

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	8/21	21.04.2021

Søknad om felling av inntil fem otere i løpet av hekkesesongen 2021 i Vegaøyen Verdensarvområde

Viser til vedlagt brev 12.04.2021, fra daglig leder i Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv. Med søknad om felling av inntil 5 oter i verneområdene 2021.

Fem dunvær i verdensarvområde ligger innenfor vernede områder i Vega kommune. Dette er Muddvær fuglefredningsområde, Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde. I henhold til verneforskriftene er jakt og bruk av skytevåpen forbudt, derfor kreves det dispensasjon fra verneforskriften som behandles av Vega verneområdestyre. I tillegg trenger søkeren fellingstillatelse fra Statsforvalteren i Nordland.

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre gir med dette Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv dispensasjon fra verneforskriften for Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde, Muddvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning for å felle fem otere som gjør skade på ærfugl innenfor disse områdene med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder fra 1.mai.2021 – 31.juli.2021.
- Dispensasjonen gjelder for oter som gjør skade på hekkende ærfugl.
- Før felling kontaktes verneområdeforvalter på tlf. 950 52 394 som gjør en vurdering av situasjonen.
- Felt oter er villfondets eiendom og skal umiddelbart fryses ned og oversendes Norsk institutt for naturforskning, Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim sammen med kopi av rapport om felling (vedlagt). Pakken skal merkes med opplysninger om fellingssted, fellingsdato, dødsårsak, voksendyr/ungdyr og evt kjønn.
- Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv rapporterer til Vega verneområdestyre og Statsforvalteren i Nordland etter at dispensasjonsperioden er over, uavhengig av om det felles oter.

Søknaden

Sikring av ærfugldriften har vært den prioriterte arbeidsoppgaven for Stiftelsen i årene siden innskrivingen på Unescos verdensarvliste i 2004. I samarbeid med grunneierne/fuglevokterne i området har det vært drevet et iherdig arbeid med å sikre tradisjonen gjennom intensivt arbeid med bygging av hus og reir, stimuleringstiltak og bekjempelse av villmink. Dette har ført til en betydelig økning i antall hekkende ærfugl i området, fra 2-300 i 2006 til ny rekord med 1647 i 2014. I 2015 - 2016 var det en negativ trend i deler av området, mens hekkesesongen i 2017 var nestbest siden registreringene startet i 2006.

Søkeren beskriver at oter har vært en plage flere steder gjennom årene og viser blant annet til at 2018 ble et kriseår i Muddvær på grunn av at oter drepte og skremte ærfugl i hekketiden. Søkeren viser også til at uttak av oter har merkbar effekt på ærfuglens hekkesuksess og at de i 2019 og 2020 fikk tillatelse fra Miljødirektoratet til felling av oter i Muddvær før hekkesesongen for å avverge predasjon på ærfugl som hekker i Muddvær.

Vurdering av saken

Det er fem dunvær i verneområdene i Vega: Muddvær, Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde. I henhold til verneforskriftene er jakt og bruk av skytevåpen forbudt, derfor kreves det dispensasjon fra verneforskriften som må behandles av Vega verneområdestyre. I tillegg trenger søkeren fellingstillatelse fra Statsforvalteren i Nordland.

Omsøkt tiltak omfattes ikke av de generelle unntakene eller tiltak det kan gis dispensasjon til etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle unntaksparagrafen i naturmangfoldloven § 48. Søknaden er også vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv søker om dispensasjon fra jaktforbudet for å felle oter som gjør skade under ærfuglens hekking i Muddvær fuglefredningsområde, Lånan, Flovær, Skjærvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla landskapsvernområde. Grunneiere og fuglevoktere i dunværene har i samarbeid med Stiftelsen Vegaøyan Verdensarv, drevet et iherdig arbeid med å sikre ærfugl tradisjonen. I de periodene hvor dunværene har vært utsatt for oterangrep har det vært en markant nedgang i den lokale ærfugl bestanden.

Det legges til grunn at dispensasjonen bygger på erfaringsbasert kunnskap fra grunneiere/fuglevoktere som sier at enkeltindivid av oter kan gjøre stor skade i et dunvær. Dispensasjonene bygger også på at det ifølge NINA-rapport 1229 er høy tetthet av oter langs hele kysten av Nordland. NINA (Norsk institutt for naturforskning) har siden 2019 samlet inn ekskrementer fra oter sør for Vega. Prosjektets formål er å estimere lokal oterbestandsstørrelse og kartlegge oter-individer. Prosjektet er ikke avsluttet, men prosjektleder i NINA rapporterer om at alt tyder på at den lokale oterbestand er god.

Selv om det ikke foreligger bestandsestimat av oter i dette aktuelle området, tyder alt på at bestandssituasjonen er god og stabil. Det legges til grunn at kravene i § 8 i naturmangfoldloven er oppfylt.

Føre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter verneområdestyrets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I forbindelse med vurderingen er det tatt hensyn til den samlede belastningen oterbestanden utsettes eller vil bli utsatt for.

Vi anser at § 11 ikke er relevant i denne saken. I § 12 i naturmangfoldloven heter det at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Det har vist seg at det ikke er mulig med nåværende kunnskap å unngå at oter gjør skade i dunvær. Det anses som en aktuell løsning å ta ut oter som gjør skade på ærfugl ved at ærfugl vokterne henvender seg til verneområdeforvalter. Ved forvalters samtykke kan forsøk på felling starte opp.

I denne vurderingen er det lagt stor vekt på at Muddvær, Lånan, Flovær, Skjærvær og Hysvær er aktivt drevne dunvær i verdensarvområdet og at ærfugl tradisjon er områdets Outstanding Universal Value. Ut fra opplysningene i søknaden om at oter er en viktig predator på ærfugl i verdensarvområdet, finner vi det riktig å gi dispensasjon til jakt på oter med gitte vilkår.

Med bakgrunn i dette vurderer Vega verneområdestyre at det er hjemmel i naturmangfoldloven § 48 til å gi dispensasjon fra jaktforbudet i vernebestemmelsene for Lånan, Flovær og Skjærvær fuglefredningsområde, Muddvær fuglefredningsområde og Hysvær/Søla Landskapsvernområde med dyrelivsfredning til å felle **fem** otere, med de vilkår som er beskrevet over.